

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

XI. Baronius notatus, qui Pallium ait esse indumentum ecclesiasticum.
Ætate Theodosij Pallium non erat in usu apud Ecclesiam. Anastasius
Bibliocarius notatus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

cham Constantinopolitanum à sede sua de-
jectum, Pallium Imperatori Iustiniano red-
didisse. *Anthimus*, inquit, *videns se sede pul-*
sum, Pallium quod habuit Imperatoribus reddi-
dit, id est, Iustiniano, conjugique ejus Theo-
dora. Nihil dici potuit apertius. Reddere
enim ad eum refertur à quo res quæpiam ac-
cepta est. Sed ne quis hujus argumenti vim
eludere se posse putet, eo prætextu, quòd
cùm Anthimus Iustiniani & Theodora suf-
fragatione ad hanc sedem promotus esset,
Pallium ob hoc eis reddere voluerit, addam
& argumentum aliud ex eadem antiquitate
petitum. Episcopus Arelatensis nova qua-
dam & peculiari dignitatis prærogativa au-
ctus erat beneficio Zozimi Summi Pontifi-
cis anno quadringentesimo decimo septimo.
Eam deinde auxit & Symmachus anno
D X I V. sedis apostolicæ vicariatu per Gal-
lias & Hispanias eidem Episcopo concessio.
Auxanius ad hanc cathedram evectus anno
quingentesimo quadragesimo tertio, præ-
ter vicariatum Papæ Vigiliij, Pallio etiam
insigniri cupiit. quod Pontifex distulit, do-
nec ab Imperatore Iustiniano probatum
foret. Hujus autem dilationis hanc reddit
rationem: *Vt & vobis gratior præstitorum*
causa reddatur, dum qua postulatis, cum con-
sensu Christianissimi Principis referuntur, &
nos honorem fidei ejus servasse cum competen-
ti reverentia judicemur, id est, fidem servas-
se Imperatori cum reverentia debita. Et
biennio post, cùm Episcopo illi morem gef-
sisset secundùm desiderium Childeberti Re-
gis, eum hortatur ut preces ad Deum fundat
pro Iustiniano & Theodora, qui, anni-
tente Belisario, consenserant ut Auxanio
vicariatus ille tribueretur, utque Pallium
ad eum mitteretur: *qui pro his vestra caritati*
mandandis præbuere consensum, inquit Vig-
ilius Papa in epistola secunda ad Auxanium.
Auxanio verò defuncto, successorem ejus
Aurelianum eodem honore profectus est
Vigilius, ut Regis Childeberti votis obse-
queretur; sed epistola ad Aurelianum scri-
pta, jussit ut Belisario grates ageret, qui &
laborem & sumptus itineris, quod Aureli-
ani tabellarius ad Iustinianum instituerat, sua
cura abstulerat, & consensum Principis ob-
tinuerat pro hoc beneficio. Gregorius tam-
en primus & vicariatum & Pallij usum
continuavit anno D X C V. Virgilio Arelaten-
si Episcopo, non expectato consensu Impera-
toris Orientis, sufficere videlicet ratus
consensum Childeberti Regis Franciæ,
quòd usu jam receptum esset ut Pallium
tribueretur Episcopis Arelatensibus. At se-
quenti anno, cùm Regina Brunehildis
optrasset ut Syagrius Episcopus Augustodu-

nenfis Pallio honestaretur, non refragatus
est Pontifex, sed tamen non antè concessit
quàm consultus Imperator per Gregorij
Diaconum in CP. urbe commorantem
respondit sibi placere ut ita fiat: *Syagrio*, in-
quit, *Pallium dirigere secundum postulationem*
vestram volumus. Propter quod & serenissimi
Domni Imperatoris, quantum nobis Diaconus
noster, qui apud eum responsa Ecclesie faciebat,
innotuit, prona voluntas est, & concedi hoc om-
nino desiderat. Heic nunc interrogo, quæ
tandem ratio excogitari possit, qua osten-
datur necessitas consensu Imperatoris ut
Syagrius Pallium absque vicariatu concedi
possit, & Auxanio Aurelianóque cum vica-
riatu conjunctum? Sanè nullam aliam re-
periri posse arbitror quàm jus illud quod
sibi Imperatores retinuerant in concessione
horum indumentorum: quæ cùm imperia-
lia essent, & Summo Pontifici ceterisque
Patriarchis concessa ab Imperatoribus, vul-
gari non poterant absque eorum consensu;
multò minùs absque eodem consensu tribui
poterant Episcopis Gallicanis, qui cùm Re-
gis Francorum imperio subjecti essent, au-
ctoritatem Imperatoris non agnoscebant.
Indumenta quidem imperialia cum Rege
Lazorum communicata sunt, sed à Iusti-
niano, ut Procopius scribit. Leges verò
laxam majestatem pronuntiant si quis utatur
vestibus imperialibus. Par igitur erat ut
Summus Pontifex Imperatorum consensu
non destitueretur, quum Episcopis Galli-
canis honorem illum recenter tribuebat.
Ceterùm necessitas illa consensu Impera-
toris, ex dignitate Pallij petita, honorifi-
centior haud dubiè est pro sede apostolica
quàm si quis eam arceat ab insita quibus-
dam opinione, non licere videlicet Summo
Pontifici gratificari cuiquam Episcopo abs-
que consensu Imperatoris. Extat in hanc
sententiam locus singularis apud sanctum
Gregorium, qui Imperatorem rogat ut Ana-
stasius Patriarcha Antiochenus, qui sede
sua pulsus erat, apud sedem apostolicam
commorari possit, ac dignitatem suam reti-
nere, *concesso usu Pallij*. Cur autem benefi-
cium hoc ab Imperatore postulet Gregorius,
nulla alia ratio esse potest quàm quòd Pa-
triarcha ille Pallium ab Imperatoris munifi-
centia habebat.

X I. Hieronymus Rubeus in historia Ra-
vennatum edidit rescriptum quoddam sub
nomine Imp. Theodosij, quo Princeps ille
anno CDXXXII. plurimas civitates subjecit
metropoli Ravennatensi, Pallique usum
Episcopo ejus concedit. Verùm rescriptum
illud omnino supposititium est, & egregiè
confutatum ab illustrissimo Cardinale Ba-

B b ij

Vide supra lib. 5.
cap. 10. §. 1.

Symmach. ep. XI.
Vide supra lib. 5.
cap. 13. §. 2.

Vide supra lib. 5.
cap. 16.

Vigil. ep. 1. ad
Auxan.

Vigil. ep. 1.

Gregor. lib. 4.
cap. 11.

Gregor. I. lib. 7.
cap. 5.

Gregor. lib. 4.
cap. 27.

ronio, ipsa Latini sermonis spurcitate omnem ejus auctoritatem elevante apud eruditos. In eo tamen cogor à Baronio dissentiri, quòd enixè contendat Pallium Episcopo tribui non posse ab Imperatore, eò quòd indumentum sit ecclesiasticum. Nam præterea suspicor Pallium ætate Theodosij non fuisse in usu apud Ecclesiam. Neque mihi admodum placet quòd scribit Anastasius, Marcum Papam Episcopo Ostiensis concessisse ut Pallio uti possit in consecratione Summi Pontificis.

CAPVT VII.

Synopsis.

I. Ante annum sexcentimum Pallium nemini antistitum Gallicanorum tributum est præter Arelatensem, qui Vicarius erat sedis apostolicae.

II. In Concilio Matifconensi statutum est ne Archiepiscopi Missam celebrent absque Pallio. Quòd intelligendum est de Pallio Gallicano, non autem de Romano. id quòd pluribus argumentis probatur.

III. Ævo dñi Gregorij, Pallio ornabantur præcipui Metropolitæ qui ad Romani Episcopi consecrationem pertinebant, vel Vicarij sedis apostolicae. An Gregorius confirmaverit ordinationem Leandri Hispanensis.

IV. Primus omnium Bonifacius Moguntinus induxit necessitatem Pallij Romani. Quoniam consilio id factum. Eò traxit Episcopos, specie honoris. Cujusmodi fuerit Pallium per illas tempestates. Pallium est discretio inter Archiepiscopum & ejus Suffraganeos, ex Alcuino. Datur propter apostolicam vicem, ex Rabano. Quo unico astu infracta est auctoritas Metropolitanorum. Verba Hincmari Remensis referuntur, notatu digna.

V. Necessitas obtinendi Pallij decreta in Oitava Synodo. Patriarcha Orientis Pallium ad Metropolitanos mittebant, sicut Summus Pontifex in Occidente. Balsamo illustratus. An Metropolitanus Orientis deponeret Pallium ante consecrationem corporis Christi.

VI. Cum Pallio nova conditiones à Summis Pontificibus impositæ Metropolitanis, nimirum ut subjectionem & obedientiam apostolicae sedi pollicerentur. Novi hujusce juris reperiuntur Bonifacius Moguntinus. Quæ antea esset Metropolitanorum professio. Veteres professionum formula.

VII. Sub Gregorio VII. professio illa versa est in juramentum fidelitatis.

VIII. Ea postrema formula vim juris communis obtinuit; quæ Principum jura atrociter violavit. Ita visum Hungaris anno millesimo centesimo secundo.

IX. Metropolitanis vetita consecrationes Episcoporum, & synodorum celebrationes, donec Pallium acceperint. Primus ita pronuntiavit Nicolaus I. cujus sententia vim legis obtinuit apud posteros. Ius illud confirmaverunt quamplurima Decretales.

I. **N**VNC examinanda est tertia observatio nostra, quam capite superiori protulimus, nimirum, an omnibus Gal-

liarum Metropolitanis antiquitus positum in usu fuerit ut Pallium à Romana sede acciperent. Ac primum quidem questio hæc inutilis esse videbitur ei qui Vigilij Papæ literas legerit; cum in eis scriptum sit Pallium Episcopo Arelatenfi Auxancio concessum esse ob vicariatum sedis apostolicæ, atque adeo ad illum non pertinuisse jure proprio, eò quòd Metropolitanus esset. Quibus addi potest, necessarium fuisse ut de eo ad Principem referretur, ut consensus ejus haberi posset. Vnde patet manifestè, datum id extra ordinem, & ex privilegio, neque tribui potuisse quin eodem tempore vicariatus tribueretur. *Et quia*, inquit Vigilius in epistola prima ad Auxanium, *digna credimus ratione compleri ut agenti vices nostras Pallij non desit ornatus*. Idipsum probatur ex epistola Pelagij primi ad Sapaudum Episcopum Arelatensem scripta anno DLVII. quo eum instituit Vicarium: *Pariter etiam Pallium dirigentes; ut in tanti loci fastigio constitutus, præclaro quoque habitu decoreris*. Itaque institutum illud Pontificum Romanorum, ut ad neminem Episcoporum Gallicanorum mitterent Pallium, præterquam ad Arelatensem, ut ea arte vicariam ejus dignitatem in sublime eveherent, eumque ab omnibus aliis Episcopis distinguerent, duravit usque ad tempora beati Gregorij Papæ, id est, usque ad annum sexcentimum.

II. Non levis tamen difficultas adversus hæc insurgit, ex Concilio Matifconensi primo petita; in quo sancitum est ut nullus Archiepiscopus præsumat Missam celebrare absque Pallio. Sed animadvertendum est Pallium istud non esse Romanum, non solum ob eam rationem quam statim proposui, illud eo tempore nulli alij Episcopo communicatum fuisse præter Arelatensem, sed etiam quòd Romani usus non erat licitus præterquam in festis solennibus, ut constat ex Gregorio, qui hunc etiam fuisse morem Metropolitanorum Orientis docet. At in canone isto Matifconensi statuitur ut Archiepiscopi Pallio utantur quoties factum Missæ sacrificium celebrabunt. Indefinita enim hæc locutio eam vim habet ut vicem suppleat universalis propositionis: *Vt Archiepiscopus sine Pallio Missas dicere non presumat*. Pallium itaque Archiepiscoporum Gallie diversum erat à Romano, quantum ad ornamentum & fastum; ac fortassis loro carebat, id est, iis fasciis quæ in indumentis imperialibus ornandi causa insuebantur, ut in donatione Constantini legitur: *Lorum, quod imperiale circumdare assolet collum*. Inde haud dubiè factum est, ut ego quidem existimo, ut sequentis ætatis Pontifices, cum Pallio